

Utlåtande 2012:16 RIV (Dnr 321-1809/2011)

Revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg godkänns.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

I november 2010 beslutade kommunfullmäktige i samband med budget 2011 om en viss revidering av intagnings- och kvargåenderegler för förskolan. Den nya skollagen som trädde i kraft den 1 juli 2011 innebar att ytterligare förändringar har blivit nödvändiga att genomföra. Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg.

Förslaget innebär bland annat en anpassning till nya skollagen, med möjlighet för föräldrar att tacka nej till ett erbjudande om plats i t.ex. en verksamhet som drivs med en viss konfessionell eller pedagogisk inriktning, som föräldrar inte delar. Förslaget innebär även en minskning av antalet dagar för att svara på besked om plats från åtta till fem, vilket ökar effektiviteten i kön.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och remitterats till utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta, Södermalm, branschorganisationen SEFIF samt Pysslingen Förskolor och skolor AB.

Utbildningsnämnden anser att stadsledningskontorets förslag innebär i första hand en anpassning till de nya förutsättningarna som införs i skollagen. Utbildningsnämnden instämmer i de föreslagna förändringarna.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd stödjer de föreslagna förändringarna.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd bedömer att stadsledningskontorets förslag till revidering av reglerna för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg är ändamålsenliga.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiv till att intagningsreglerna förändras enligt förslaget.

SEFIF anser att det är positivt att föräldrar ska kunna tacka nej till en plats på t.ex. ett föräldrakooperativ. SEFIF anser även att förslaget att minska dagarna från åtta till fem dagar är ett steg i rätt riktning men fortfarande bidrar det till att handläggningstiden kan bli för lång.

Pysslingen anser att revideringarna är väl underbyggda, positiva och bidrar till förenkling.

Mina synpunkter

Stockholm har en oerhört uppskattad förskoleverksamhet. Brukarundersökningarna för förskolan visar att de allra flesta föräldrar är nöjda eller mycket nöjda med verksamheten.

Tre år har gått sedan den gemensamma förskolekön infördes för Stockholms kommunala förskolor, samt de fristående förskolor som valt att ansluta sig frivilligt. Med hjälp av e-tjänsterna ”jämför service” och ansökan till förskolekön via webben har det blivit avsevärt enklare för föräldrar att jämföra förskoleverksamheter och ställa barnen i kö. Föräldrarnas aktiva val har i hög grad ersatt ett system som av många föräldrar upplevdes som slumpmässigt och svårbegripligt.

De förändringar av regelverket för den gemensamma förskolekön som nu föreslås är väl avvägda. Samtliga remissinstanser, inklusive de fristående aktörerna SEFIF och Pysslingen som representerar en stor andel av de fristående verksamheter som i dag är med i den gemensamma kön, ser positivt på de föreslagna förändringarna.

Att minska antalet dagar för föräldrar att svara på besked om plats från åtta till fem är en nödvändig utveckling om vi vill ha en väl fungerande förskolekö. Föräldrarna kan svara skriftligt eller digitalt via plattformen ”Min Barnomsorg”.

Den nya skollagen innebär att föräldrar ska kunna tacka nej till en plats i förskolor med speciell pedagogisk eller konfessionell inriktning. Regeln är viktig eftersom samtliga förskolor som deltar i Stockholms gemensamma förskolekö omfattas av barnomsorgsgarantin, i de fall barn inte kan erbjudas plats på något av de önskade valen. En förälder som erbjuds plats på exempelvis en konfessionell förskola, ett föräldrakooperativ eller en förskola med en speciell pedagogisk inriktning ska kunna tacka nej till platsen utan att förlora sin rätt till barnomsorgsgaranti. Detta är en viktig förändring. Stockholm har en fantastisk mångfald av förskolor, men ingen ska behöva välja en verksamhetsform som inte passar dem eller deras barn. Förändringen innebär också att platstillgången i dessa verksamheter kan öka för de föräldrar som aktivt valt en sådan specifik inriktning.

Jag vill understryka vikten av ett aktivt arbete för att fler fristående förskolor ansluter sig till den gemensamma förskolekön. I budget 2012 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att i samråd med utbildningsnämnden utreda förutsättningarna för en gemensam förskolekö. Utformningen av köreglerna bör ses över ytterligare i syfte att göra kön så attraktiv att fristående verksamheter vill ansluta sig.

Slutligen vill jag betona vikten av att förändringarna i regelverket kommuniceras tydligt till föräldrar, förskolor och andra berörda.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Karin Wanngård* och *Tomas Rudin* (båda S) enligt följande.

Vi socialdemokrater ser positivt på de föreslagna förändringarna. Vi vill dock framhålla att regelverket för intagning i förskola och pedagogisk omsorg inte kan avsevärt förbättras med mindre än att man arbetar med frågan ur ett helhetsperspektiv. Vi vill därför markera vikten av att alla utförare av barnomsorg ingår i samma gemensamma kösystem, oavsett huvudman.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg godkänns.

Stockholm den 8 februari 2012

På kommunstyrelsens vägnar:

STEN NORDIN

Lotta Edholm

Ylva Tengblad

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Wanngård*, *Roger Mogert*, *Tomas Rudin* och *Maria Östberg Svanelind* (alla S) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (S) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Karin Rågsjö* (V) enligt följande.

Det är bra att reglerna revideras, men eftersom det i praktiken inte innebär någon större förändring jämfört med det förhållningssätt som redan tillämpas behöver mer göras för att få ett rättvist och smidigt kösystem.

I stort sett alla förskolor som har kommunal finansiering behöver gå med i den gemensamma förskolekön. Idag råder minimala möjligheter till samordning. Ett avskräckande exempel är Södermalm med 46 olika kösystem inom stadsdelsområdet.

Det krävs snabba åtgärder från utbildningsnämnden för att se till att fler förskolor ansluter sig till systemet med gemensam kö. Om det inte blir fler som ansluter sig bör anslutning göras till ett villkor för att få kommunal finansiering.

De nya reglerna behöver också följas upp. Från Spånga-Tensta framförs att postgången försvåras när många föräldrar bor i andra hand eller inneboende. Den förkorta-

de svarstiden får inte innebära att föräldrar med otrygga boendeformer får svårare att få förskoleplats.

ÄRENDET

I november 2010 beslutade kommunfullmäktige i samband med budget 2011 om en viss revidering av intagnings- och kvargåenderegler för förskolan. Den nya skollagen som trädde i kraft den 1 juli 2011 innebar att ytterligare förändringar har blivit nödvändiga att genomföra. Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till revidering av regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg.

Förslaget innebär bland annat en anpassning till nya skollagen, med möjlighet för föräldrar att tacka nej till ett erbjudande om plats i t.ex. en verksamhet som drivs med en viss konfessionell eller pedagogisk inriktning, som föräldrar inte delar. Förslaget innebär även en minskning av antalet dagar för att svara på besked om plats från åtta till fem, vilket ökar effektiviteten i kön.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 september 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Regelförändringar

Benämningen förskoleverksamhet har tagits bort. Inledningstexten har förstärkts för att klargöra att reglerna gäller för både förskola och annan pedagogisk omsorg. Texten i reglerna kommer sedan att konsekvent använda förskola som benämning, men båda verksamheterna avses.

Definitioner

Ändringen under definitioner har gjorts för att förtydliga att i 25 kap Skollagen *Annan pedagogisk verksamhet*, samlas all verksamhet som inte är förskola. Pedagogisk omsorg är benämningen på familjedaghem, flerfamiljslösningar mm.

Rätt till plats

Den ändring som gjorts här är ett förtydligande genom att punkten 2.1 är direkt hämtad från Skollagen 29 kap, 2§ Skollagen.

Platsgaranti

I förarbetet till Skollagen slås fast att hänsyn ska tas till barnens vårdnadshavares önskemål när plats erbjuds. *”Det måste kunna godtas om föräldrar vill tacka nej till ett erbjudande om plats i t.ex. en verksamhet som drivs med en viss konfessionell eller pedagogisk inriktning, som föräldrar inte delar.”*

Mot bakgrund av detta har en motsvarande lydelse förts in i regelverket.

Pedagogiska inriktningar som kan komma i fråga är Föräldrakooperativ förskola, vilket innebär att man som förälder eventuellt måste göra en aktiv arbetsinsats för att ha plats i verksamheten. Verksamhet av typen ”Ur och skur” där barnet vistas merparten av dagen utomhus. Enspråkig verksamhet som drivs på t.ex. finska. Övriga inrikt-

ningar som kan komma i fråga är Waldorfpedagogik, Montessori och Applied schoolastic (Scientologi), då i den renodlade formen. Detta avser dock inte verksamheter som endast har inslag av dessa pedagogiska inriktningar i sin verksamhet.

Konsekvensen av den föreslagna förändringen i reglerna blir att om föräldrar tackar nej till en plats enligt villkoren ovan så behåller man sin garanti. Tackar man av annan anledning nej till en plats man erbjuds enligt garantiregeln, upphör garantin att gälla och man erbjuds plats enligt kötid som tidigare.

Regler för fördelning av plats

En ny punkt 4.6 har införts, som ett förtydligande när det gäller hantering av till Sverige inflyttade barn eller barn som adopterats. Regeln innebär att dessa kan ställas i kö när de erhållit svenskt personnummer, undantag kan medges efter beslut i berörd stadsdelsnämnd.

Besked om plats

Regeln om svar på besked om plats föreslås ändras från åtta till fem dagar. Plats erbjuds skriftligt och kompletteras där så är möjligt med e-post och sms. Besked om erbjuden plats accepteras eller inte föreslås vara lämnat inom fem dagar. Beskedet kan lämnas skriftligt eller via Min Barnomsorg. Justeringen föreslås för att minska handläggningstiden och därmed för att vårdnadshavarna snabbare ska kunna få besked om plats. Detta bör vägas mot kortare svarstid för den enskilde vårdnadshavaren. Med den ökade utbredningen av elektroniska hjälpmedel bör inte denna ändring medföra några större problem. Den sammanvägda bedömningen blir att det är rimligt att korta svars-tiden något.

BEREDNING

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret och remitterats till utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Spånga-Tensta, Södermalm, branschorganisationen SEFIF samt Pysslingen Förskolor och skolor AB.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2011 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 14 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets förslag innebär i första hand en anpassning till de nya förut-

sättningarna som införs i Skollagen. Förvaltningen instämmer i de föreslagna förändringarna.

I budget 2012 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att i samråd med utbildningsnämnden utreda förutsättningarna för en gemensam förskolekö och att göra kön attraktiv.

I samband med det uppdraget anser förvaltningen att en mer gemomgripande översyn av regelsystemet behöver göras. Delar i reglerna kan ha en negativ inverkan på möjligheten att fullt ut få till stånd en gemensam kö, vilket i sin tur även påverkar möjligheten att etablera anordnarwebben dvs. skapa möjlighet för anordnarna att själva ta in barn till sin förskola.

Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att de föreslagna åtgärderna genomförs och att en vidare genomgång av regelsystemet kopplas till det nya uppdraget.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2011 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen stödjer föreslagna förändringar. Vårdnadshavare ska inte tvingas till en förskola med annan inriktning som strider mot den egna åskådningen. Pedagogiska inriktningar som kan komma i fråga är föräldrakooperativ förskola, vilket innebär att man som förälder eventuellt måste göra en aktiv arbetsinsats för att ha en plats i verksamheten. Verksamhet av typen ”Ur och skur” där barnet vistas merparten av dagen utomhus. Enspråkig verksamhet som drivs på t.ex finska. Övriga inriktningar som kan komma ifråga är Waldorfpedagogik, Montessori och Applied schoolastic (Scientologi), då i den renodlade formen. Detta avser dock inte verksamheter som endast har inslag av dessa pedagogiska inriktningar i sin verksamhet. För att det inte ska bli tveksamheter bör det framgå av ”Jämför service” vilka förskolor som har den ”renodlade formen” av inriktning.

Lediga platser blir tillgängliga fortare för andra barn, när svarstiden kortas något.

Det nämns inget om förändring när det gäller val av förskola. Idag kan vårdnadshavare ställa sig i kö till fem olika förskolor. Mängden val bromsar upp handläggningstiden för placeringar. Förvaltningen föreslår att tre val av förskola är tillräckligt.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2011 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remis-

sen.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning bedömer att stadsledningskontorets förslag till revidering av reglerna för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg är ändamålsenliga. Förvaltningen instämmer i att åtgärder måste vidtas för att förkorta placeringstiden när en plats är ledig. En faktor som kan förkorta placeringstiden är den föreslagna förkortade svarstiden. I delar av stadsdelen är det förhållandevis många föräldrar som inte har egna hyreskontrakt, de hyr i andra hand eller bor inneboende. Detta försvårar postgången och många utskickade brev kommer i retur med poststämpel adressaten okänd.

I den revision som gjordes inom området under hösten 2010 framkom det samstämmiga åsikter från ledning, handläggare och förskolechefer att antal köval borde dras ner till tre istället för nuvarande fem. Förvaltningen ser fortfarande det som det effektivaste sättet att förkorta handläggningstiden. Erbjudandet behöver då inte skickas till föräldrar som redan har en plats men står kvar i kön med kanske 4 alternativ. Många av dem tackar nej i avvaktan på köval 1 eller 2 och erbjudandet måste då skickas till nästa med ytterligare fem dagars fördröjning.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 december 2011 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Erik Malm m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Gunnar Ågren (V), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Inom Södermalms stadsdelsområde var 3 188 barn inskrivna i kommunal förskola och 3 048 i fristående förskola 30 september år 2011. Barnen är fördelade på 60 kommunala förskolor och 70 fristående förskolor som drivs av 50 olika utförare. Av dessa 50 är fem anslutna till den gemensamma kön. Totalt är 1 av 10 platser i fristående verksamhet anslutna till den kommunala kön. Det innebär att föräldrar kan ställa sig i minst 46

olika kösystem inom Södermalms stadsdelsområde med minimala, om ens några möjligheter till samordning. Förvaltningen har också noterat att staden ska utreda möjligheten till en gemensam kö för alla förskolor – kommunala såväl som fristående.

Med så många barn och olika kösystem krävs att regelverket för att fördela platser i den gemensamma kön är enkelt och begripligt. Förvaltningen är därför positiv till att intagningsreglerna förändras enligt förslaget.

Förvaltningen vill dock framföra möjligheten att tacka nej till vissa inriktningar och ändå behålla garantin innebär i praktiken inte någon större förändring jämfört med det förhållningssätt som redan tillämpas. Som det är nu erbjuder förvaltningen inte plats på föräldrakooperativ eller i utegrupp eller exempelvis Finska förskolan till föräldrar som inte aktivt har gjort detta val. Om föräldrar ändå skulle erbjuds plats till något av ovan nämnda alternativ utan att de har valt det i sin ansökan sker tillsättning alltid i överenskommelse med föräldrarna.

Det finns inte för närvarande någon Waldorfförskola på Södermalm och inte heller någon med Scientologisk inriktning.

Vidare anser förvaltningen att när föräldrar får fem i stället för åtta dagar på sig att tacka ja och nej till plats underlättar det rörligheten i kön men kräver att föräldrar i ännu större utsträckning bevakar sin plats i ”Min barnomsorg” på webben. Ibland lämnas ett erbjudande i samband med helg, lov eller under semestern och då är det nödvändigt att föräldrarna själva är än mer aktiva och bevakar om de har fått ett erbjudande om plats i förskolan.

I övrigt vill förvaltningen framföra önskemål om ytterligare förändringar i regelverket som skulle kunna förkorta handläggningstiden ännu mer och öka föräldrarnas förståelse till sin kösituation. Förvaltningen föreslår att minska antalet val när föräldrar söker plats i förskola från fem till tre. Erfarenheten från Södermalm är att fem val förlänger handläggningstiden då många väljer att stå kvar i kö till högre rangordnade val. Dessutom indikerar köernas längd att behovet av förskola är större än det verkliga är, vilket minskar föräldrarnas förståelse till sin kösituation.

Ett annat önskemål är att kösystemet förändras så att föräldrar som önskar stå kvar i kön aktivt måste uppdatera sina val i kön och ta bort önskemål som inte längre är aktuella.

SEFIF

SEFIF:s remissvar daterat den 16 december 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Remissen för ”regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg” har skickats ut till alla Sefifs medlemmar i Stockholms stad den 3 november 2012 med uppmaningen att inkomma med synpunkter. Sefif har bara ett fåtal medlemmar som är med i det gemensamma kösystemet och därav berörda av remissen.

I de nya reglerna uppskattar vi att föräldrar ska kunna tacka nej till en plats på t.ex.

ett föräldrakooperativ. Sefif värnar att denna form ska leva kvar och föräldrakooperativen är beroende av föräldrar som vill medverka i verksamheten, annars finns risk att de måste avveckla sin verksamhet. Vi värder också om mångfalden och därför är det viktigt att kunna välja pedagogisk inriktning, t.ex. Montessori och kunna tacka nej till en förskola med t.ex. Waldorfpedagogik.

Många fristående förskolor som inte vill vara med i gemensamma kön hänvisar till att det tar för lång tid att få in ett barn i verksamheten. Att förslaget nu minskar dagarna från åtta till fem dagar är ett steg i rätt riktning men fortfarande bidrar det till att handläggningstiden kan bli för lång.

Sefif har under en längre period drivit frågan att de fristående förskolorna, som inte är med i gemensamma kösystemet, också ska få säga upp barn som flyttar till en annan kommun (detta gäller inte barn enligt 2.7). Enligt förslaget för intagning och plats i förskolan måste ett barn som flyttar till en annan kommun sluta efter 2 månader. För de fristående som inte är med i gemensamma kösystemet får de inte säga upp barn som flyttar till en annan kommun. Det gör att Stockholms stads förskolor har många barn inskrivna från övriga kommuner istället för att Stockholms stads föräldrar får en förskoleplats. I ett Stockholm där bristen på förskoleplatser är stor vore det önskvärt att dessa barn också kan sägas upp och ersättas av barn som bor i närområdet. Detta visar också på att det inte råder lika villkor mellan kommunala och fristående förskolor, inte heller mellan de fristående förskolorna.

Alla fristående förskolor hjälper till att ta barn från den gemensamma kö, eftersom alla förskolor i Stockholms stad tar barn från staden, men skillnaden är att de som är med i kön får 1000 kr per barn/år. Sefif tycker inte att detta är likvärdiga villkor.

Enligt 9.3 ska en plats sägas upp om den stått outnyttjad i en månad. Många barn har ledigt längre perioder under sommaren. Idag väljer många föräldrar att inte ha semester på sommaren och vara ledig i 2 månader under vintern. Andra barn besöker sitt hemland under längre perioder och kanske just dessa barn har ett extra behov av trygghet att komma tillbaka till den miljö barnet är van vid. Hur ska förskolorna ställa sig till denna regel? Det ska inte spela någon roll om barnet går på en kommunal eller fristående verksamhet utan att villkoren är de samma.

Pysslingen Förskolor och skolor AB

Pysslingen Förskolor och skolor AB:s remissvar daterat den 25 november 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Pysslingens bedömning är att revideringarna är väl underbyggda, positiva och bidrar till förenkling. För tydlighetens skull bör det klargöras om reglerna gäller på samma sätt för kommunala som för fristående förskolor.

Två positiva förändringar är värda att nämnas särskilt:

Svarstid vid erbjuden plats

Den förkortade svarstiden vid erbjudande av plats är positiv. Det är önskvärt att man på sikt går över till uteslutande elektronisk hantering av platserbjudanden och att svarstiden då kortas ytterligare.

Pedagogisk inriktning

Möjligheten att tacka nej till erbjuden plats i verksamhet med viss pedagogisk inriktning är rimlig

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Jan Valeskog m.fl. (S) enligt följande.

Regelverket för intagning i förskola och pedagogisk omsorg kan inte avsevärt förbättras med mindre än att man arbetar med frågan är ett helhetsperspektiv. Vi vill markera vikten av att alla utförare av barnomsorg ingår i samma gemensamma kösystem, oavsett huvudman.

Södermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Anders Göransson m.fl. (S) enligt följande.

Såväl socialdemokraterna i Södermalms stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsförvaltning och stadens revisorer har tidigare understrukit vikten av att införa en gemensam obligatorisk förskolekö. Det är mycket bra att förvaltningen har ett flexibelt förhållningssätt och även tidigare gett föräldrar möjlighet att tacka nej till vissa inriktningar och ändå behålla garantin.

Då vi har ett gemensamt finansierat förskolesystem bör förskolor med speciella inriktningar anslutas till den gemensamma kön. Men förvaltningen bör även i framtiden ge föräldrar möjlighet att tacka nej till dessa. Det är viktigt att det är föräldrar och barns valfrihet att välja förskola som står i centrum och inte tvärtom.

Särskilt uttalande gjordes av Erik Malm m.fl. (MP) enligt följande.

Miljöpartiet utgår ifrån att föräldrar inte endast meddelas via webben att deras barn erhållit förskoleplats. Vi ställer oss också tveksamma till att minska antalet dagar man har på sig att svara då man har blivit erbjuden en plats. I synnerhet när så väsentliga förändringar av systemet genomförs samtidigt, finns det en uppenbar risk att de föreslagna förändringarna inte hinner utvärderas ordentligt.

Förvaltningen bör ha en beredskap för de som inte har tillgång till en dator eller har god datorvana. Självklart måste förvaltningen då också förvissa sig om att meddelande om den lediga platsen nått föräldrarna innan platsen tillfaller nästa köande.

Vi saknar också en uttalad ambition om att se till geografisk tillgänglighet och närhet till åtminstone ett av de föreslagna alternativen.

Reservation anfördes av Gunnar Ågren (V) enligt följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens svar på remissen och anför för egen del följande:

Stadsledningskontoret bör snaras återkomma med ett förslag på att organisera en gemensam kö till barnomsorg. Detta är det enda sättet att åstadkomma ett rättvist och smidigt kösystem.

Regler för intagning och plats i förskolan och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.

(Antagna av kommunstyrelsen 2011-XX-XX att gälla fr o m 2011-XX-XX.)

Reglerna för intagning och plats är likställda i förskola och annan pedagogisk omsorg. I texten nedan används generellt begreppet förskola och avser då både förskola och annan pedagogisk omsorg.

1 Definitioner

1.1 Förskola bedrivs i första hand för barn 1-5 år.

1.2 Allmän förskola bedrivs för barn 3-5-år.

1.3 Annan pedagogisk omsorg t.ex. familjedaghem och flerfamiljslösningar bedrivs för barn 1-5 år.

2 Rätt till plats

2.1 Förskola erbjuds barn vars föräldrar förvärvsarbetar, studerar, är föräldralediga enligt föräldraledighetslagen för vård av annat barn, är arbetslösa och aktivt söker arbete, eller till följd av barnets eget behov.

2.2 Rätt till plats har barn som är bosatta (folkbokförda) i Stockholms stad.

2.3 Barn till vissa grupper t.ex. gästforskare, som vistas i staden mer än sex månader men mindre än ett år och därmed inte har rätt att folkbokföra sig i landet, omfattas av rätt till plats enligt ovan.

2.4 Utöver vad som sagts ovan kan även följande barn få plats på de villkor som angetts i 2.1 under förutsättning att de stadigvarande vistas i staden (skollagen 29 kap. 2§).

”... Barn som omfattas av 1 § första eller tredje stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. eller vistas här med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen (2005:716), eller har rätt till utbildning eller annan verksamhet enligt denna lag till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan Europeiska unio-

nen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiz, å andra sidan, om fri rörlighet för personer...”

2.5 Övriga, t.ex. diplomater eller gästarbetare från länder utanför EU, har inte rätt till plats i Stockholm. De kan dock i mån av tillgång beredas plats under förutsättning att avtal om ekonomisk ersättning för platsen tecknas.

2.6 Vid gemensam vårdnad, där barnet är bosatt hälften av tiden hos respektive förälder och barnet är folkbokfört i annan kommun och den ene föräldern är bosatt i Stockholm, kan barnet erbjudas plats om denna förälder har behov av plats enligt 2.1.

2.7 Utomkommunala barn har rätt till plats om särskilda skäl föreligger enligt skollagen 8 kap 13§. Övriga utomkommunala barn kan tas emot i mån av plats under förutsättning att avtal om ekonomisk ersättning för platsen tecknas mellan staden och hemkommunen. Föräldraavgift debiteras normalt av hemkommunen.

3 Platsgaranti

3.1 Platsgarantin innebär rätt till plats i stadens förskola från ett års ålder;

a) senast inom tre månader räknat från månadsskiftet efter det ansökan inlämnats, eller

b) den månad som angivits i ansökan om den ligger längre framåt i tiden än sista månad enligt a).

Garantin gäller i första hand där familjen valt att stå i kö. Om plats inte kan erbjudas där familjen valt att stå i kö ska plats erbjudas så nära hemmet som möjligt. Det är den stadsdelsförvaltning där barnet är bosatt (folkbokförd) som ansvarar för att platsgarantin uppfylls och ska informera om garantin av något skäl inte kan uppfyllas. Om föräldrar tackar nej till erbjuden plats upphör platsgarantin.

Undantag görs om föräldrar tackar nej till ett erbjudande om plats i t.ex. en verksamhet som drivs med konfessionell eller särskild pedagogisk inriktning som föräldrarna inte delar.

3.2 Enligt 8 kap 9§ skollagen har barn i behov av särskilt stöd för sin utveckling, en högre grad av rätt till plats än den platsgarantin ger. Sådana barn har även rätt till plats före ett års ålder.

3.3 Omsorg på obekvämlig arbetstid omfattas inte av platsgarantin.

4 Regler för fördelning av platser

4.1 En förutsättning för att erhålla erbjudande om plats är att familjen inte har skulder på avgifter för förskola i kommunen. Undantag skall dock göras för placeringar av barn som är i behov av särskilt stöd för sin utveckling enligt 8 kap 9§ skollagen.

4.2 Vid ledig plats på förskola ska erbjudande gå till dem som valt att stå i kö till denna förskola. Bland dessa barn görs följande turordning:

1. Barn med särskilda behov av stöd för sin utveckling enligt 8 kap 9§ skollagen.
2. Barn med syskon i samma hushåll som redan är placerade på förskolan erbjuds plats före andra barn.
3. Barn med längst kötid till förskolan erbjuds plats. Om flera barn har samma kötid ligger barnets födelsedatum till grund för placering, d.v.s. äldre barn går före yngre.

4.3 Tidigast möjliga ködatum är barnets sexmånadersdag. Om ansökan om plats inkommer tidigare blir ködatumet ändå barnets sexmånadersdag. Föräldrar har möjlighet att önska högst fem alternativ som rangordnas.

4.4 Vid avsteg från turordningen ska beslut om detta fattas av ansvarig förvaltning. Beslutet ska dokumenteras och diarieföras. Gäller avsteget inom en fristående förskola ska beslutet dokumenteras av respektive förskola och anmälas till ansvarig förvaltning.

4.5 Vid flytt till Stockholms stad och inom Stockholms stad gäller platsgarantin på nytt. Ansökan görs innan flytt när den nya adressen kan anges.

4.6 Utöver vad som sagts ovan kan till Sverige inflyttade barn eller barn som adopterats ställas i kö när de erhållit svenskt personnummer, undantag kan medges efter beslut i berörd stadsdelsnämnd.

4.7 Om föräldrar som har plats på en förskola vill byta till en annan förskola gäller inte platsgarantin på nytt, ködatum gäller.

5 Närvarotid för förskolebarn med nyfött syskon

5.1 Förskolebarn vars förälder/vårdnadshavare är föräldraledig enligt föräldraledighetslagen för vård av nyfött syskon, har rätt till plats om högst sex timmar per dag. Förändringen träder ikraft en månad efter barnets födsel.

5.2 Barn vars föräldrar har gemensam vårdnad om barnet och barnet regelbundet och växelvis bor hos båda föräldrarna kan medges undantag från regeln om begränsad närvarotid. Ansökan görs gemensamt av föräldrarna.

6 Omsorg på obekvämt arbetstid

6.1 Omsorg på obekvämt arbetstid är avsedd för barn vars föräldrar/vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete förlagt till kvällar, nätter och helger. Det kan antingen vara en ensamstående förälder med sådana arbetstider eller sammanboende föräldrar där båda arbetar på sådana tider.

6.2 Med sammanboende föräldrar jämställs förälder/vårdnadshavare som sammanbor i äktenskap eller äktenskapsliknande förhållande med någon som inte är förälder till barnet.

6.3 För att erhålla omsorg på obekvämt arbetstid krävs att det rör sig om ett regelbundet och kontinuerligt omsorgsbehov. Dessutom krävs att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. En noggrann prövning av behovet ska göras i varje enskilt fall.

6.4 Arbetstidens förläggning ska styrkas med intyg/schema från arbetsgivaren. Möjligheten att förändra arbetstiderna ska också prövas. Staden har rätt att vid behov kontrollera förhållandena hos arbetsgivaren.

7 Besked om plats

7.1 Plats erbjuds skriftligt och/eller elektroniskt. Besked om huruvida erbjuden plats accepteras eller inte ska lämnas inom fem dagar om inte annat angivits. Vid erbjudande påverkas kön enligt följande:

- Tackar man ja eller nej till ett erbjudande till något av sina fem önskemål kan man alltid stå kvar i kön till högre rangordnade alternativ
- Tackar man ja eller nej till annan plats än man önskat kan man stå kvar i kön.

8 Inskolning

8.1 När förskolebarn börjar i förskola eller annan pedagogisk omsorg ska föräldrarna/ vårdnadshavarna medverka under en lokalt utformad inskolningsperiod. Även efter längre uppehåll i vistelsen bör inskolning ske.

9 Nyttjande av plats

9.1 Förskola ska erbjudas i den omfattning det behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete eller studier eller barnets eget behov.

9.2 Verksamheterna bedrivs mellan kl. 06.30 och 18.30. Beslut om enheternas öppettider fastställs emellertid utifrån föräldrarnas/vårdnadshavarnas önskemål om den dagliga vistelsetiden för respektive barn.

9.3 När en plats stått outnyttjad i en månad kan denna skriftligen sägas upp av ansvarig förvaltning/anordnare. Uppsägning sker därefter med iakttagande av en månads uppsägningstid.

10 Kvargåenderegler

10.1 Plats i förskola får behållas högst två månader efter utflyttning till annan kommun under förutsättning att avtal om ekonomisk ersättning för platsen tecknas mellan staden och hemkommunen. Föräldraavgift debiteras normalt av hemkommunen.

11 Uppsägning

11.1 Uppsägning av förskoleplats sker skriftligt till ansvarig stadsdelsförvaltning. Uppsägningstiden är en månad och räknas från den dag uppsägningshandlingen kommit stadsdelsförvaltningen tillhanda.

11.2 Förälder/vårdnadshavare som inte önskar utnyttja accepterad plats ska göra uppsägning på vanligt sätt. Uppsägningen gäller med omedelbar verkan.

11.3 Uppsägning behövs inte vid överflyttning mellan två kommunala placeringar inom samma stadsdelsområde.

11.4 Om ansvarig förvaltning tvingas säga upp barn av annat skäl än enligt punkt 9.3 är uppsägningstiden två månader. Uppsägningen ska vara skriftlig.